

PARTNERI:

ROZHOVOR
TÝŽDŇA

Roman VAVRÍK

Generálny riaditeľ SWAN a.s.

...v rozhovore pre týždenník Travelista prezradí, ktorá krajina je jeho TOP, aký typ dovolenky preferuje a čo je u nich nové...

1. REDAKCIA: Povedzte nám pár slov o sebe, ako ste sa dostali k práci vo Vašej spoločnosti a hlavne, čo pre Vás znamenalo slovo „cestovanie“ predtým a teraz, keď na vysokej pozícii, kde je predpoklad, že sa aj veľa cestuje. Prípadne či v slove „cestovanie“ pocítujete zmenu pohľadu.

V skratke o našom hosťovi:
„Neustále rád spoznáva nové miesta, nových ľudí a nové nápady. Milovník inovácií nie len v gastronómii, ale v technológiách, kde sa cíti ako doma.“

Od útleho veku nás rodičia viedli k cestovaniu a spoznávaniu rôznych miest v rámci Slovenska, a neskôr aj mimo republiky. Domnievam sa, že toto boli skutočné korene „vášne“, ktorú pestujem do dnes. Spoznávanie nových a rôznych krajín, miest, kultúr a spôsobu života ľudí mi rozširuje obzory a bez ohľadu na vek, ma stále baví a robí mi radosť.

2. REDAKCIA: Je zrejmé, že ste precestoval kus sveta. Je nejaká konkrétna krajina, lokalita alebo mesto, ktoré Vám prirástli k srdcu? Také, kam môžete chodiť opakovane a vždy to bude pre Vás srdcovka? A prečo je to práve uvedené miesto?

Neľahká otázka, no ak si mám vybrať iba jedno jediné miesto, tak potom to bude Toskánsko. Taliansky vidiek je miesto, ktoré som navštívil už minimálne 5x a vždy sa tam rád vrátim opäť. Neskutočný klud, skromnosť a pohostinnosť ľudí v kombinácii

Pokračovanie
na ďalšej strane

Milí čitatelia,

začínajú sa nám letné prázdniny a to je aj čas, kedy rodiny s deťmi vyrážajú na dovolenky. Každý rodič vie, že takáto dovolenka je o plánovaní, balení, a cestovaní o to komplikovanejšom, koľko detí sa v rodine nachádza.

Je to čas, kedy je zvyčajne rodina spolu a aj niekoľko mesiacov po návrate si deti pamätajú detaily, ktoré nám dospelým unikli alebo sme ich jednoducho už aj zabudli.

Aj my cestujeme pravidelne s našimi 2 deťmi od ich 9-mesiacov. Viem, že názory na cestovanie s tak malými deťmi sa rôznia, ale my sme zástancami cestovania s deťmi. Viem, že to môže byť pre niekoho otravné, počuť plač alebo dŕžať detí hlavne v lietadle, kde nie je kam újsť, preto Vás chceme poprosiť o zhovievavosť a spomenutie si, že aj Vy ste boli kedysi deťmi a tiež ste aj plakali aj kričali.

Verte, že sa to dá vydržať...

Peknú dovolenku želá

Iľavský Juraj
CEO Travelista.sk

Vydavateľ:

Juraj Iľavský – DARCSTUDIO
Karpatské námestie 7770/10A
831 06 Bratislava
IČO: 55188231
DIČ: 1123694462
+421 907 31 88 00
noviny@travelista.sk

s neuveriteľným jedlom a vínom je proste magická. Ak by som vôbec niekedy uvažoval, kam by som sa zo Slovenska odšťahoval, tak Toskánsko by bolo na prvom mieste.

3. REDAKCIA: Ešte ostane chvíľu pri Vašom súkromí... Aký typ dovolenky preferujete v súkromí Vy sám/ sama ako človek a nie ako zástupca známej spoločnosti? Je to rodinná dovolenka alebo ste skôr typ poznávacích zájazdov, prípadne „batoch na pleciah“ a sólo cesta a pod. Ako je to teda s Vami?

Veľmi záleží na okolnostiach a veku človeka. Po vysokej škole bola dekáda rokov, keď som cestoval mnohokrát len s jedným kamarátom a zväčša išlo o poznávacie výlety a naháňanie sa za dobrodružstvom a zážitkami. Neskôr to už boli skôr rodinné výlety, či už v súkromí, alebo v malej skupinke max 4 až 6 ľudí. Dnes sa popri náročnej práci snažím skĺbiť rodinné dovolenky s výletmi za golfo, ktorý mi udržuje čistou hlavu,

keďže tam hráte výhradne a v prvom rade sám proti sebe.

4. REDAKCIA: Keďže sme týždenník o cestovaní, tak sa automaticky núka otázka, či telekomunikačná resp. IT spoločnosť má niečo spoločné s cestovaním? Čo by ste na takú otázku odpovedal?

Myslím, že jednoznačne áno. V každom odvetví sa nájdu konkrétne prípady a taktiež aj u nás, sme sektor, kde existuje rozsiahly B2B segment, pričom nie je žiadnym tajomstvom, že v rámci starostlivosti o klientov sa bežne organizujú rôzne cestovateľské výlety, či už za športom, alebo spoznávaním a zábavou.

5. REDAKCIA: Vaša spoločnosť pokrýva B2B ale aj B2C segment. V podstate nie je tajomstvom, že stojíte za mobilným operátorom „4-kou“. Je možné povedať, koľko z Vašich klientov 4-ky aktívne využíva Vaše služby počas dovolenky v zahraničí? Jed-

ná sa viac o hlasové alebo dátové služby?

Dovolím si tvrdiť, že každý jeden zákazník mobilného operátora má nejakú skúsenosť s využitím telekomunikačných služieb v zahraničí minimálne raz ročne. Samozrejme, že v dnešnej dobe, kde sú dáta neoddeliteľnou súčasťou našich životov, je to práve tento artikkel, ktorý najviac rezonuje.

6. REDAKCIA: Máte aj rebríček z ktorých krajín Vaši klienti najviac volajú či datujú?

Samozrejme si vedíme štatistiky toho, v ktorej krajine v medzinárodnom roamingu naši zákazníci najviac datujú, volajú, či SMSkujú. V roku 2023 bolo poradie TOP 5 krajín z pohľadu dátovej prevádzky u zákazníkov 4ky v medzinárodnom roamingu nasledovné: 1. Nemecko, 2. Česká republika, 3. Rakúsko, 4. Maďarsko a 5. Holandsko.

Pre hlasovú prevádzku je poradie rovnaké ako pre dáta.

Avšak SMS prevádzka našich zákazníkov v medzinárodnom roamingu má poradie TOP 5 za rok 2023 krajín iné, a to 1. Česká republika, 2. Nemecko, 3. Rakúsko, 4. Maďarsko a 5. Španielsko. Je zaujímavé sledovať, že ak pri SMS správach je Španielsko na 5. mieste, pri dátovaní 4ka zákazníkov v Španielsku je táto krajina až na 9. mieste.

7. REDAKCIA: Keďže už máme časy Covid-19 za sebou a ľudia sa rozbehli vo veľkom do sveta, povedzte nám koľko krajín sveta teda pokrývate roamingovými službami?

Dnes je možné s našou SIM kartou v podstate obcestovať celý svet. Aktuálne poskytujeme medzinárodný roaming v 186 krajinách sveta. V týchto krajinách máme roaming povolený celkovo v 310 partnerských roamingových mobilných sieťach. V najzaujímavejšej Zóne 1 (EU + pridružené krajiny), kde naši zákazníci robia najviac medzinárodnej roamingovej prevádzky, je celkovo 33 krajín a 65 partnerských roamingových sietí.

8. REDAKCIA: Z osobnej skúsenosti viem, že napr. Tunisko je takou nočnou morou pre telekomunikačnú spoločnosť. Ako je to u Vás? Pokrývate túto krajinu roamingovými službami? Ako to je s krajinami tretieho sveta teda?

Služby medzinárodného roamingu poskytujeme aj v Tunisku, avšak cenotvorba závisí najmä od toho, za akú veľkoobchodnú cenu poskytujú prístup do svojej siete mobilní operátori v danej krajine. Následne my musíme reflektovať nám poskytnutú nákladovú cenu v koncovej cene pre nášho zákazníka. Tuniska spolu s Libanom spadajú do 4. zóny a teda patria do najdrahšej roamingovej kategórie.

Pokračovanie
na ďalšej strane

9. REDAKCIA: Nedá mi ešte neostať chvíľu pri Tunisku. Kde je podľa Vás problém, že tak obľúbená dovolenková destinácia nemá pokrytie roamingom, resp. má, ale volania sú oveľa drahšie ako sme zvyknutí a to aj v porovnaní napr. s Egyptom.

Služby medzinárodného roamingu v Tunisku máme povolené u troch operátorov. Ale žiaľ ani iným stredo európskym operátorom sa v tejto krajine príliš nedarí dlhodobo vytendrovať atraktívnejšie ceny. Egypt je v tomto ohľade pre operátorov menej rizikovejšia krajina a dokážu sa dohodnúť lepšie nákupné ceny služieb medzinárodného roamingu s miestnymi operátormi.

10. REDAKCIA: Pri letných dovolenkách sa predpokladá, že väčšina ľudí postuje fotografie na sociálnych sieťach, prípadne zasiela správy a pod. Existuje nejaký všeobecný návod, ako by sa mali správať ľudia, ktorí využívajú roamingové služby, aby sa vyhli "šoku", keď im po návrate príde faktúra? To sa hlavne týka krajín mimo EU, predpokladám.

Všeobecne platia 3 základné zásady, ktoré by som odporučil dodržiavať, ak sa jedná o používanie roamingových volaní a dát v krajinách mimo EÚ. Buď si ešte pred odchodom zakúpite u svojho operátora roamingový balíček, ktorý je vhodný pre danú zónu sveta, alebo si po pricestovaní do vybranej destinácie kúpite SIM kartu a balík od lokálneho poskytovateľa, alebo ak ani jedno ani druhé, tak ešte môžete vyhľadávať bezplatné WiFi site, kde vás za prenos dát nespľatnia, avšak dôrazne upozorňujem na aspekt bezpečnosti dát.

11. REDAKCIA: A ak sa stane, že si klient "zabudne" vypnúť Mobilné dáta a všetky aplikácie sa pekne na pozadí pripájajú na internet a MB k MB je na svete, ako by mal reagovať? Má nejakú šancu? Nemyslím priamo

ako reklamáciu, ale má zmysel sa na Vás obrátiť a hľadať pomoc či podporu, keď sa to už stalo?

U nás vo 4ke máme tieto prípady ošetrené tak, že každý zákazník ma svoj vlastný kredit. Ak ho prečerpá, jednak mu príde notifikácia a zároveň mu následne neumožníme spotrebovať ďalšie dáta bez jeho súhlasu, čím zákazníka chránime pred vysokými poplatkami.

13. REDAKCIA: Trochu odľahčím tieto biznis vody... Viem o Vás, že ste milovníkom golfu. Poznám niekoľko zaujímavých osobností, ktorí si za cieľ svojich dovolení vyberajú známe golfové rezorty. Z vlastných návštev môžem spomenúť Praia D'El Rey Marriott Golf & Beach Resort v Španielsku alebo rezorty v Turecku a pod. Máte aj Vy ten svoj golfový rezort?

14. REDAKCIA: Teraz niečo pre tých, ktorí sa bez telefónu nepohnú... Vymenujte aspoň 3 aplikácie, ktoré máte v mobile a bez ktorých si cestovanie neviete predstaviť a prečo?

Tripadvisor pre odporúčania a recenzie jednotlivých miest. Booking, ak teda neplánujete všetko dopredu, tak ako ja. Swarm by 4square, kde vidíte,

12. REDAKCIA: Prezradte nám (ak môžete :-)) čo nové chystáte pre zákazníkov 4-ky ale aj Swan-u, prípadne prečo by mali čitatelia zväziť prejsť k Vám?

Už dlhodobo sa snažíme každým rokom prinášať na trh inovatívne a zákaznícky prívětivé služby. Tento rok tomu nebude ináč. Keďže ide o prekvapenie, nateraz by som nerád prezradil viac. Nič menej, naši zákazníci, ktorých je už vyše 620-tisíc sú vo Štvorke aj preto, že im ponúka najvýhodnejšiu ponuku v pomere cena a výkon, špeciálne v oblasti nekonečných dát a volaní.

Oooo, tak to ste ma milo prekvapili, isteže by sa tu dalo spomenúť viaceré destinácie a prenádherné golfové ihriská či ich kluby. Ono je to samozrejme vysoko individuálne, ak mám povedať za seba, tak z miest vo vzdialenosti cca. 200km od Bratislavy sú najkrajšie miesta práve v Rakúsku, či už horské ihrisko Adamstal, alebo Ottenstein. Ak sa rozprávame o zahraničných ihriskách, kde je potrebná letecká preprava, tak obrovské golfové zázemie a kvalitu má španielska Marbella, turecký Belek, ale napríklad aj Kanárske ostrovy, alebo Francúzska riviéra okolo Nice.

kde sa nachádzajú vaši kamaráti a čo odporúčajú navštíviť.

15. REDAKCIA: Pomaly sa blížíme k záveru, tak Vám nechávame absolútne voľný priestor, kde sa môžete prihovoriť a odkázať čokoľvek našim čitateľom, ktorí sa chystajú dovolenkovat' tohto roku a budú si čítať tento rozhovor..

Nechcem, aby to vyznelo pateťicky, ale cestovanie a spoznávanie je jedným z korení života. Netreba ho preháňať, ale ani

Pokračovanie
na ďalšej strane

ho úplne vynechať. Vždy, keď príde ťažšie chvíle, nie je na škodu, vybrať sa niekam mimo denno-denný život a kľudne aj sám, pomáha to usporiadať si myšlienky. Najlepšie je však cestovať s rodinou, priateľmi, alebo jednoducho s človekom, ktorého proste milujete.

REDAKCIA: Pomaly sa blížíme k absolútnemu záveru, tak by sme radi v redakcii využili tento priestor na tzv. „Rýchle odpovede“

More / Hory

... V zime hory, ale v lete tiež :)

Polpenzia / All inclusive

... Polpenzia, ale nie kvôli

peniazom, ako kvôli flexibilitě spoznávať a vedieť si vybrať lokálne jedlo

Miestna / Európska kuchyňa

... Miestna kuchyňa jednoducho

Pláž / Mesto

... Pláž

Kontinent / Ostrov

... V EU kontinent, ale v zahraničí ostrovy :)

Ďakujeme za rozhovor a želáme veľa úspechov.

Otázky za redakciu kládol:

Ilavský Juraj ■

3 TIPY NA LETO 24

Romana VAVRÍKA

1. TIP

MIESTO: VYSOKÉ TATRY

DÔVOD: Milujem hory v zime aj v lete a naše malé veľhory majú stále čo ponúknuť, či už prírodu, ale aj služby, ktoré sa neustále zlepšujú. ■

2. TIP

MIESTO: MADEIRA

DÔVOD: Vyhľadávam ostrovy, kde sa spája krásna príroda, pláže a skvelá lokálna kuchyňa. Práve Madeira je miesto, kde nájdete všetko od dobrého jedla a vína až po jedinečné pláže a divokú prírodu. No nie je to úplne miesto pre lenivých, tým odporúčam radšej iné ostrovy v Stredomorí. ■

3. TIP

MIESTO: TOSKÁNSKO

DÔVOD: Je to jednoducho moja srdcovka, na ktorú nedám dopustiť. Toskánsko je čarovné, plné histórie, dobrého jedla, skvelých ľudí. Jednoducho dýcha na vás svojou pohodovou atmosférou. Ak by som si mal vybrať miesto, kde by som chcel žiť okrem Slovenska, tak je to práve Toskánsko. ■

 4^{KA} TV

Zbal'te si telku aj na dovolenku

so zľavou
-4€
/mes.

 PARTNER
KLIKNI

Chystáte sa na dovolenku v EÚ? Pribal'te si našu **4KA TV**, s ktorou nezmeškáte váš obľúbený seriál ani keď budete pri mori na lehátku. Pohodne tak môžete sledovať **viac než 120 TV kanálov** súčasne v mobile, tablete aj notebooku. Objednajte si 4KA TV teraz **so zľavou 4 € až na 15 mesiacov** aj s archívom v cene.

Viac na www.4ka.sk/tv

RECENZIA

O samotnom pobyte nebol hotel vopred informovaný a pobyt sme si hradili sami.

HOTEL HUBERT****, GERLACHOV, SLOVENSKO

V NAŠICH VEĽHORÁCH SME UŽ NAVŠTÍVILI VIACERO HOTELOV. O TO NAROČNEJŠIE BOLO NÁJŠŤ TERAZ TAKÝ HOTEL, KTORÝ BUDE NA JEDNEJ STRANE KVALITNÝ A NA DRUHEJ ÚSTRETOVÝ PRE RODINY S DEŤMI. TO, ČI SA NÁM PODARILO TIETO PODMIENKY NÁJŠŤ V HOTELI HUBERT V GERLACHOVE SA DOČÍTATE NIŽŠIE.

Štvorhviezdičkový hotel s perfektnou polohou na konci malebnej dedinky Gerlachov je ideálnym miestom na pobyt v srdci očarujúcich slovenských veľhôr. Vitajte vo Vysokých Tatrách.

KOMU JE URČENÝ...

Hotel pre rodiny s deťmi, páry aj tých, ktorí si chcú užiť samotu. Pre milovníkov pokoja, športovcov a pre všetkých, ktorí chcú každý deň podniknúť niečo nové.

UBYTOVANIE...

Hotel ponúka štandardné izby, 3 typy apartmánov (štandard, mezonet, prezidentský) a lacnejšiu verziu 3-hviezdičkového ubytovania vo vile Horec (nachádza sa 150 m od hotela – a keďže sme boli ubytovaní v hlavnej budove hotela, tak sa nebudeme v recenzii venovať Vile Horec)

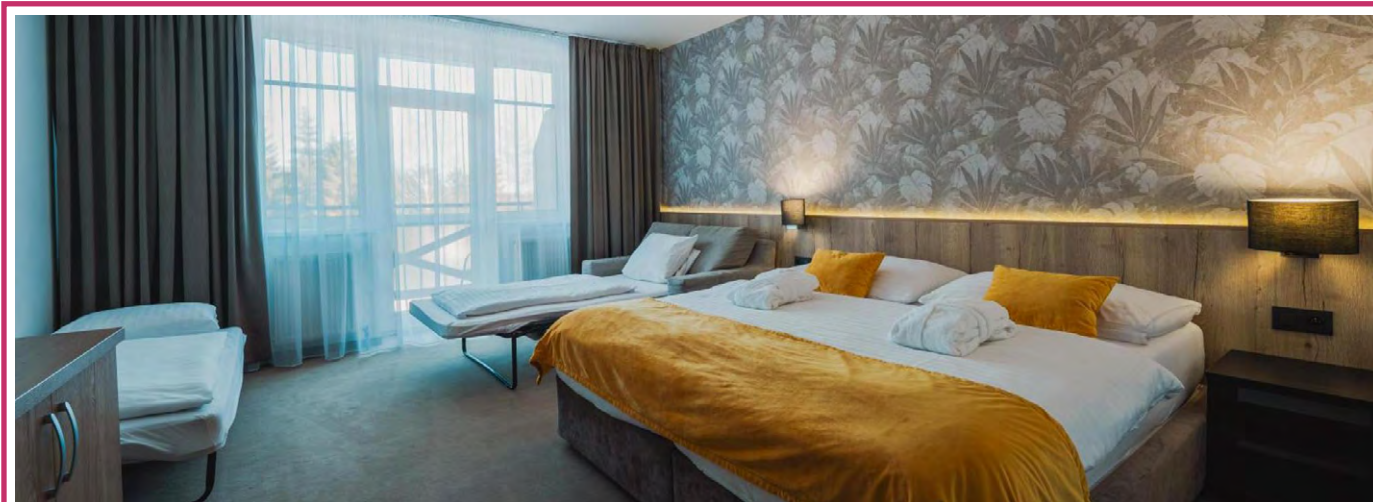
Aj keď hotel ešte neprešiel úplnou rekonštrukciou, značná časť hotela už má nový

vzhľad a celkovo pôsobí veľmi príjemne. Recepčia a sedenie tam je obyčajného rázu, ale nedajte sa zbytočne odradiť. Schodisko aj chodba k izbe už vyzerala veľmi slušne. Izbu sme si rezervovali na poslednú chvíľu a bola bez balkóna, ale neprekážalo nám to. Takého sú 4 izby hotela, všetky ostatné majú balkóny.

V izbe bol nový nábytok, posteľná bielizeň takisto pôsobila novo a veľmi sviežo. Na záclon

ne bolo vidno menšie poškodenie, inak všetko bezchybné.

Kúpeľňa bola čistá aj v najmenších detailoch (a pre mňa je detail naozaj detail, a každý je podstatný), vybavenie kúpeľne pôsobí takisto ako nové. Uteráky boli biele, veľmi čisté. K dispozícii bol šampón a sprchový gél. WC je oddelene od kúpeľne. Dlhšie som nevedela nájsť viacero elektrických zástrčiek, tie som však objavila pod písacím stolom.

**RE
CEN
ZIA**

HOTEL HUBERT**** GERLACHOV, SLOVENSKO

JEDLO A NÁPOJE...

Mali sme polpenziu, a musím povedať, že jedlo bolo vynikajúce. Skutočne, najmä v porovnaní s našimi dovolenkami v stredomorí za posledné roky, sme mali vynikajúce jedlo aj na raňajky, aj na večeru. Zo všetkého, čo očakávate v hoteli v Strednej Európe, nájdete niečo. Sladké, slané, nápoje a veľmi dobrá strojová káva. Toto by som podčiarkla, vo väčšine hotelov strojová káva na raňajky chutí ako odvar z kakaa. Po večeri sme boli takí nadšení, že manžel išiel osobne poďakovať šéfkuchárovi. Ryba, červené mäso, cestoviny, šalát, dezerty, sladké jedlo, každý si vybral, a to sú naše deti skutočne nároční stravníci. Jediné mínusové body má hotel za slabý výber jedál a la carte, ktorý potrebujete, ak sa rozhodnete obedovať v hoteli. Najmä jedná pre deti – k dispozícii boli iba buchty na pare zo sladkých jedál, vítané by boli nejaké slovenské jedlá a niečo ako palacinky.

VYBAVENIE...

Hotel ponúka široké spektrum relaxácie vo vlastnom wellness centre: bazény, sauny, masáže, zábaly, kúpele.

V bazéne sa nám zdala voda o niečo sviežejšia ako uvádzaných 29 stupňov, ale nemerali sme ju, mohlo to byť subjektívne. Na kratšiu vodnú zábavu akurát. Dvere do sáun boli stále otvorené, čo na mňa pôsobilo rušivo, táto časť by mala byť oddelená a určená na oddych. Všetko bolo ale čisté a pôsobilo veľmi pekne. Do vírivky podľa upozornenia nesmú ísť deti, čomu nerozumiem, lebo sa nachádza pri bazéne a je pre 4. Je mi oveľa príjemnejšie byť tam s členmi rodiny. Čo veľmi oceňujem je, že za vnútorným bazénom je vonkajší a terasa, kde si môžete oddýchnuť, a takýchto terás je v hoteli viac. Mimoriadne chválím masáž – pán masér bol veľmi príjemný profesionál.

KOLKO TO STOJÍ...

Presnú cenu za izbu a noc sme nevedeli zistiť, keďže hotel má rezerváciu v štýle, že klient vyplní iba predpokladaný termín pobytu, počet osôb a kontaktné údaje. Na základe tejto požiadavky Vám personál hotela zašle emailom odpoveď s ponukou presne podľa zadania. Navyše hlavným ťahákom hotela sú jeho vopred pripravené

pobytové balíčky, v ktorých sa nájdú všetky kategórie klientov.

ČO JE V OKOLÍ...

Dole v podzemí je spoločenská miestnosť, kde je v určených časoch animátorka, stolný futbal, šípky, biliard, pri kaviarni je veľký detský kútik. Ihrisko vonku je veľké, skvelé, deti môžu jazdiť na koňoch, pozorovať zvieratká, hrať sa s loptou, bicyklovať, hrať sa minigolf. Je tu skákací hrad a balónové bludisko. Skutočne veľmi veľa pekných podnetov pokope. Pri skákanom hrade bol tiež dozor – animátorka. Prehliadka mini Zoo aj jazdy sú zorganizované a objednávajú sa vopred. Prechádzať sa tam, samozrejme, môžete kedykoľvek. Vzadu je krásne jazierko s čiernymi labuťami a rybkami.

Verdikt:

Môžeme skonštatovať, že Hotel Hubert je jeden z mála, kde skutočne máte pocit, že deti tu nie sú na obtiaž, práve naopak, sú vítané. Na konci pobytu nám deti neustále opakovali, že sa chcú do hotela vrátiť. Atmosféra bola pokojná, relaxačná, aj hostia sa správali kultivovane. Odporúčame.

-ji- ■

KNIHA TÝŽDŇA CESTOVÁNÍ PO SVĚTĚ

Autor: Ivana Melounová

Počet strán: 72

Vydavateľ: Grada, 2011

ISBN: 978-80-247-7363-6

Cestovať sa dá rôzne, ale ojeté během letních prázdnin zeměkouli, navíc v kouzelné létající bedně, to jde jenom díky fantazii dvou malých kluků - Vašíka a Tedíka, kteří v krátkých a jednoduchých příbězích zavedou malé čtenáře téměř na všechny kontinenty. Navíc umějí cestovat i časem, a tak si udělají výlet do pravěku i do budoucnosti. Malý cestopis pro prvňáčky doprovázejí ptačí barevné ilustrace.

-ji- ■

ATHOS

ŽENÁM VSTUP ZAKÁZANÝ!

Athos rozhodne nie je typickou turistickou destináciou. Tento polostrov so svojou Svätou horou má stále svoje špecifiká a je stále zahalený určitým rúškom tajomstva. Je to malá mníšska republika s dlhou históriou, a hoci je od balkánskych vojen súčasťou Grécka, stále má autonómny štatút.

Athos sa v niečom podobá Tibetu - je to ťažko dostupné a odľahlé miesto v horách, ktorého obyvatelia sa venujú najmä duchovnej činnosti. Skutočnosť, že koncentrácia mníchov je tu po Tibete druhá najväčšia na svete, svedčí o tom, že podobať sa mu nie je úplne neopodstatnená. Je ich tu niečo vyše dvoch tisíc. Mnísi tu však, samozrejme, nepraktizujú budhizmus, ale pravoslávie. Ale čo by to bolo za mníšsky štát, keby sem mohol ktokoľvek prísť a vyrušovať obyvateľov pri modlitbe a meditácii. Nie. Dostanete sa sem len loďou a na vstup potrebujete povolenie (Diamonitirion), ktorých sa vydáva len obmedzený počet (maximál-

ne 10 na deň) a navyše platia len 4 dni. Dlhšie sa tu zdržať nemôžete. A aby bolo jasné, o povolenie musíte požiadať niekoľko mesiacov vopred.

Treba dodať, že všetci rehoľníci na Athose sú muži. A aby ich v ich zbožnej činnosti nerozptyľovali a ne- napadali nevhodné myšlienky, návštevníci môžu byť tiež len muži. Feministkám sa to možno nepáči, ale je to tak už od roku 1045. Zákaz sa vzťahuje nielen na ľudí, ale dokonca aj na zvieratá. Výnimkou je hydina, pretože mníši potrebujú vajcia na bielok, ktorý sa používa na farbenie ikon. Hoci Európsky parlament opakovane vyzval Grécko, aby túto podmienku zmenilo, Gréci nemajú v úmysle túto starobylú tradíciu zmeniť. V posledných rokoch síce došlo k jednej zmene - na Athos bol povolený vstup ženám, ale len a výlučne do budovy kláštora Zygos, v ktorej sa nachádza múzeum a ktorá je vzdialená 40 metrov od oficiálnej hranice Svätej hory - takže je vlastne už mimo nej...

Samozrejme, keď sa dostanete na Athos, nečakajte žiadne „výdobytky“ konzumnej civilizácie. Ak sa bez nich nezaobídete, radšej sem nechodte. Athos je pre tých, ktorí chcú púťovať pešo, s batohom na chrbte, bez televízie, nákupných centier, politických debát a pod. Ubytovanie a stravovanie si môžete dohodnúť s mníchmi v niektorom z kláštorov, ale návštevníci musia dodržiavať režim kláštora a nenarušovať jeho činnosť. Ak požiadate osobu, ktorá má na starosti hostí, môže vás dokonca previesť po kláštore alebo vám ukázať zázračnú ikonu či relikviu.

Výlet na Athos jednoducho nie je pre každého. Povolenia a vstupné procedúry však bezpečne odfiltrujú väčšinu masových turistov. Zostávajú len tí, ktorí sem naozaj chcú prísť. Tí si môžu Svätú horu pozrieť aspoň od mora. V skutočnosti je možné absolvovať plavbu loďou okolo mníšskeho štátu počas pobytu v tradičnom letovisku na Chalkidikách. To, samozrejme, nie je to isté ako pobyť, ale mnohí môžu mať aj tak o čom premýšľať.

-ji- ■

ATHOSKÉ **STIFADO**

Stifado je tradičné grécke dusené hovädzie mäso pripravené s paradajkami, cibuľou, škoricou, octom alebo červeným vínom a rôznymi koreninami a bylinkami. Stifado sa zjednodušene prekladá ako dusené mäso s veľkým množstvom cibule! Ak chcete byť naozaj ako domáci, môžete na Athose nahradiť hovädzie mäso králikom, chobotnicou alebo morskou rybou, ale hovädzie mäso bolo vždy veľmi obľúbenou verziou.

Stifado si podmaní chuťové bunky svojou výdatnosťou a upokojujúcou povahou, ktorá vás s každou lahodnou lyžičkou preniesie do rustikálneho kúzla Grécka!

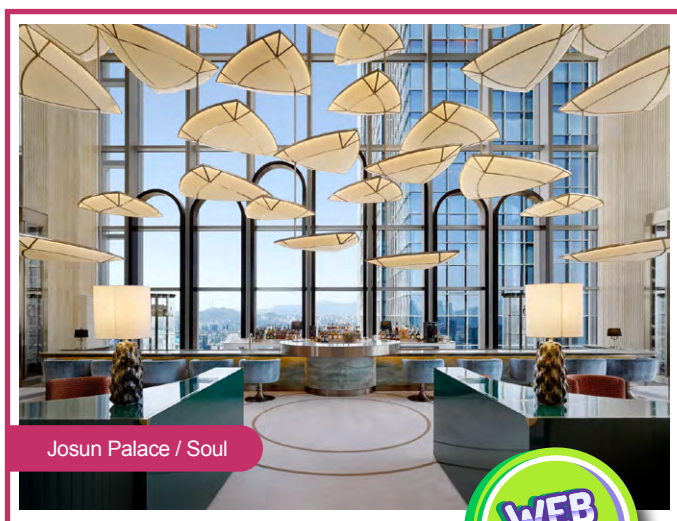

NAJLEPŠIE HOTELY SVETA

POĽA REDAKCIE

2024
4. DIEL

Naši redaktori sa podelili o svoje obľúbené miesta na pobyt. Vyberali sme to najlepšie podľa nás zo štyroch kontinentov. Považujte tento seriál za odpoveď na otázku, ktorú naši redaktori dostávajú častejšie ako akúkoľvek inú: Aké sú vaše obľúbené hotely na dovolenku? Táto kolekcia 75 rezortov a hotelov predstavuje stovky hodín cestovania, prieskumu a vášnivých diskusií. Okrem toho však odráža aj našu trvalú lásku k miestam, kde žijeme a ktoré sú často našimi vstupnými bránami do nových destinácií. Zároveň so smútkom v hlase musíme priznať aj holú skutočnosť, že slovenské hotely sú veľmi obtiažne prístupné na akékoľvek spolupráce pre slovenského čitateľa. Veríme, že sa to časom zmení a budeme môcť zaradiť do tohto prehľadu aj slovenské hotely.

Josun Palace / Soul

JOSUN PALACE SOUL

V posledných mesiacoch sa v sieti TikTok rozšírila náladová, romantická a retro estetika inšpirovaná filmom Wong Kar-wai z roku 2000 *In the Mood for Love*. Podnikavý influencer by mohol ľahko vytvoriť virálnu senzáciu v tomto duchu tým, že by fotografoval v Josun Palace, hoteli Luxury Collection. Na rozdiel od filmu, ktorý sa odohráva v Hongkongu v 60. rokoch minulého storočia, sa nachádza v Soule a bol otvorený len pred niekoľkými rokmi. Hotel, ktorý sa nachádza v 36-poschodovej veži v Gangname, má však rovnaký druh štylizovaného filmového lesku. Bol som tam s rodinou, ale keď som sa pohyboval po pozlátených a zelených kórejských interiéroch inšpirovaných polovicou storočia a kochal sa nádherným výhľadom na mesto, bolo ľahké predstaviť si, že hrám rolu v noirovom príbehu o milencoch,

ktorí sa ocitli v hviezdnej dráme, alebo v spleťom príbehu o medzinárodných intrigách. Výťahy nás vyviezli na recepciu na 25. poschodí, kde bola plejáda hotelového personálu pripravená riešiť každú našu otázku a potrebu, od toho, ako sa dostať do obchodného domu T Galleria, až po rezerváciu v blízkej reštaurácii a opatrovatelku pre deti. Naša izba, hoci nebola obrovská, bola dostatočne priestorná pre nás štyroch, s vkusným zariadením a úžasnou kúpeľňou. Vo dne aj v noci bol výhľad na mesto strhujúci, z izieb na východnej strane hotela sa na obzore týčila nová veža Lotte World Tower. Pociťtme nej, filmovej romantiky sa v Eatanic Garden, hotelovej progresívnej kórejskej reštaurácii ocenennej michelinskou hviezdou, sa stupňoval každý kúskom jedla.

SONG SAA KAMBODŽA

Podobne ako mnohé z najväčších súkromných ostrovných útočísk na svete, aj Song Saa v južnej Kambodži má všetky prvky tropickej fantázie: sú tu drevené chodníky, ktoré sa ťahajú k vilám nad vodou, a súkromné domčeky s bazénmi ukryté v hustej džungli, ktorá pokrýva kopcovitý hrebeň ostrova. Pri raňajkách sa v presklenom mole pod mojimi nohami trblietajú húfy striebriстых rýb ako jemné drahokamy. A keď sa nad hlavou objaví slnko, vychudnuté palmy zanechávajú na mastencovo bielom piesku lemujúcom útulnú, ležadlami posiatu zátoku tieňové vzory. Leňošenie pri bazéne a na pláži v pohode zvládam, ale občas sa mi zdá, že ostrovy sú pre opustených ľudí ako pozlátená klieťka. Ale Song Saa je iný. Krátka plavba loďou na neďaleký Koh Rong, najväčší

ostrov rovnomenného súostrovia, vás preniesie priamo do pobrežného kambodžského života a umožní vám spoznať rušné rybárske dedinky, kokosové farmy rozprestierajúce sa na nízkych kopcoch a budhistické chrámy s kaleidoskopickými interiérmi. Nadácia Song Saa, ktorá zriadila prvú chránenú morskú rezerváciu v krajine vo vodách bohatých na koralové obklopujúce ostrov, sa usiluje o to, aby to tak zostalo aj naďalej: vďaka projektom na pomoc komunite a snahe o zachovanie minimálnej environmentálnej stopy získal ostrov v roku 2023 certifikát B Corp. Pobrežné regióny Kambodže sú síce sužované nadmerným rozvojom, ale projekt Song Saa pre uvedomelú starostlivosť o pohostinnosť prináša záblesk nádeje.

Song Saa / Kambodža

EXPLORA NÁRODNÝ PARK PATAGÓNIA, ČILE

Chata Explora v národnom parku Patagónia v odľahlom údolí Chacabuco na juhu Čile je najlepším spôsobom, ako vidieť tento stále nedotknutý a turistami nenavštevovaný pás divočiny. Máte tu prístup ku kilometrom úžasných turistických chodníkov, k modrým ľadovcovým riekam a jazerám s džinovými fľašami a veľa príležitostí na pozorovanie pôvodnej divokej zveri, ktorej sa v tomto štátom chránenom parku darí vďaka ekoturistike. To, že chata je mimoriadne elegantná, s vynikajúcou stravou a najnadšenejšími, milými a znalými sprievodcami, z nej robí skutočný poklad. Výzdoba izieb je presne taká, ako sa na toto miesto patrí, jednoduchá, ale taká krásna so širokými doskami, trámovými stropmi, oknami s drevenými ráhami a vstavanými armosmi. Farby sú neutrálne a skôr odrážajú okolie, než aby mu konkurovali - kamenné sivé prikrývky a vankúše, béžové kreslá, biele

steny - a umeleckých diel je minimum - možno vkusná fotografia krajiny v jednoduchom čiernom ráme. Všetko je to veľmi decentné a elegantné bez toho, aby to pôsobilo prehnane premyslene alebo drahocenne. Hlavná chata je srdcom objektu a nachádza sa v nej neformálna recepcia, sweet bar, jedáleň a priestory na odpočinok. Je to miesto, kde sa ráno stretnete so svojim sprievodcom, kde sa po treku stretnete na pivo alebo pisco sour, kde si čítate pred večerou a kde si dáte všetky jedlá. Jedlo a nápoje sú tu all inclusive, vďaka čomu je všetko jednoduché a bez stresu. Na takú malú chatu je jedlo úžasné. Rovnako ako v prípade výzdoby, aj tu ide o kvalitu a zmysel pre detail - nič okázalé, ale všetko mimoriadne dobre zvládnuté. Od generálneho manažéra až po sprievodcov a kuchárov - všetci sú srdeční, profesionálni a mimoriadne zohraní.

Chateau Marmont / Los Angeles, USA

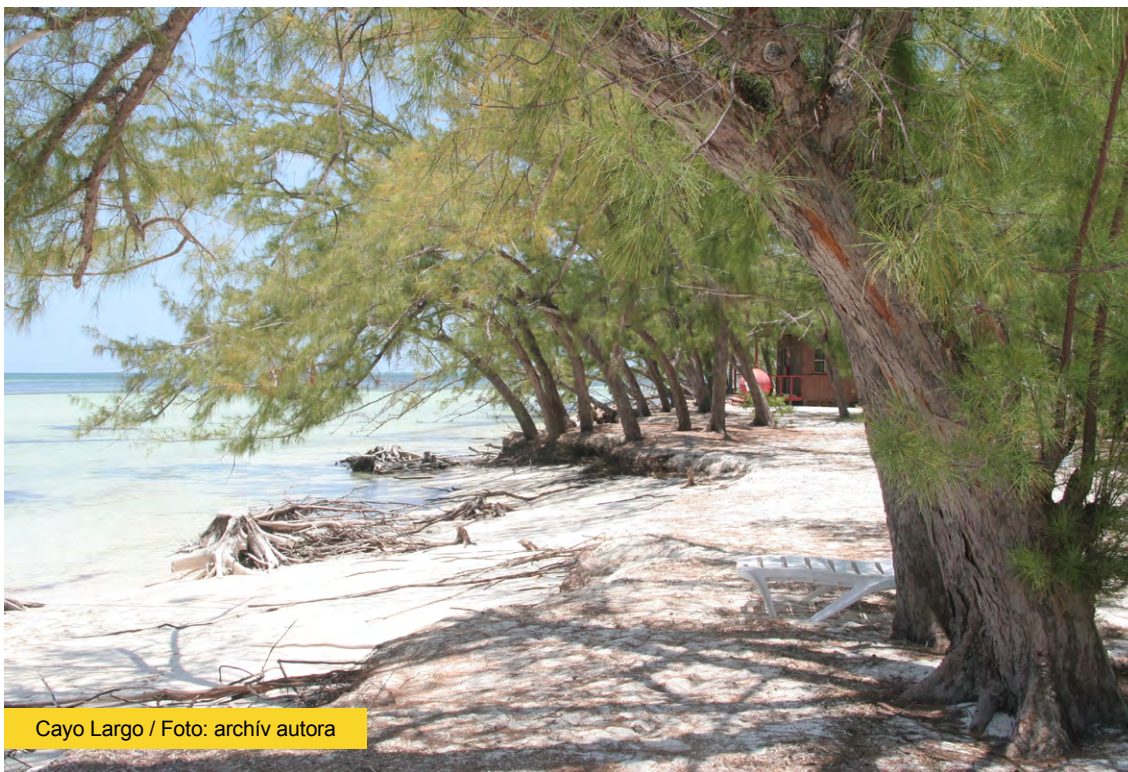
CHATEAU MARMONT LOS ANGELES, USA

Príbehy z LA: Lindsay Lohan, ktorá si v bare urobila účet za 40-tisíc dolárov a zabudla ho zaplatiť: Jim Morrison skočil počas divokej noci zo strechy. Tajomná frankofilska inštitúcia v západnom Hollywoode bola doménou Evy Babitzovej, Anthonyho Bourdaina, Huntera S. Thompsona, Lany Del Rey a dokonca aj každoročnej afterparty Beyoncé a Jay-Z po odovzdávaní Oscarov. V meste, ktoré je notoricky známe svojou rozľahlosťou a decentralizáciou, je to bijúce srdce Hollywoodu mimo služby a vyprchaná hviezdička, s ktorou je najväčšia zábava piť. Či už pokukujete cez slnečné okuliare po povestnom bazéne zahalenom palmami, alebo popijate niečo opojné v lobby bare s náladovým osvetlením staré-

ho Hollywoodu, ste tu niekto - každý je niekto. V mojej izbe je na písacom stole vytlačené: „In Residence: Megan Spurrelová“. Vedľa jedálneho lístka je aj popolník s nápisom „Zákaz fajčenia“. Keď ste tu hosťom, máte voľnú ruku. Dostanete prednostné právo na záhradu reštaurácie (pokiaľ si ju Sofia Coppola nezarezuje, čo urobila, keď som tam bol ja), a ak si chcete po odhlásení užiť bazén, objednať si hranolky a pritom počúvať ľudí z branže, vrátnik vám odovzdá mosadzný kľúč na prístup. Možno som sa nehojnal na lustru na stretnutí s Leom DiCapriom, ale s mojimi starými priateľmi sme sa mohli tváriť, že sme si nevyšli komika Freda Armisena pri vedľajšom stole.

Explora Patagonia / Čile

Cayo Largo / Foto: archív autora

Pravidelne nepravidelná rubrika Petra, obyčajného chlapca z Kysúc, ktorý chcel objaviť svet na vlastnej koži. Aby sme boli úprimní, tak pri čítaní zistíte, že aj na vlastných chybách, ale to už akosi k dobrodruhom, ktorí sa dokážu zbalit' a vyraziť na opačný koniec zeme-gule, akosi partí.

Autor:
ING. PETER ŠPALEK

KUBA² 2.DIEL: AKO JE TO S NAOZAJ S TÝM SOCIALIZMOM?

CESTOVATEĽ - DOBRODRUH, KTORÝ OBJAVIL KÚZLO CESTOVANIA NA VLASTNEJ KOŽI.

Keď mi už predchádzajúca neobyčajná dovolenka zmenila doteraz celkom obyčajný život, tak nasledujúce riadky budú o Kube. Za svoj život som tam bol dvakrát. Prvýkrát na svadobnej ceste a potom po siedmich rokoch sme tam s manželkou na dovolenku zobrali rodičov. Ten príbeh bude spojením oboch návštev. A aj napriek tomu, že sme tam boli dvakrát, tak sme videli nové veci.

Kuba bola odjakživa miesto, ktoré som chcel aspoň jedenkrát za život navštíviť. Pri svojich cestách som chcel vyskúšať, pokiaľ to bolo možné, vždy inú leteckú spoločnosť. Pri plánovaní tejto cesty, bolo možné letieť cez Kanadu, tak som to využil.

Let cez Kanadu síce znamenal jeden prestup navyše, no ten trval 50 minút, a preto celkový let nebol oveľa dlhší, ale mohli sme ísť cestou tam cez Montreal a späť cez Toronto. Zároveň to bolo v čase, keď nebolo treba ani registráciu ETA a ani

víza. Občania ČR vtedy víza potrebovali. A navyše pri odlete z Viedne som mohol „oprášiť“ aj svoju francúzštinu. Samotná Kanada bude mať ešte v tomto príbehu svoje miesto, ale o tom až neskôr.

Samotný prílet z Kanady bol výhodný aj preto, že prostredníctvom nemeckej cestovnej kancelárie, ktorá zájazd organizovala, sme si kúpili turistickú kartu, ktorá nahradila víza na ambasáde, ktoré by sme si bez cestovky museli vybaviť sami. Okrem toho sme nešli do hotela jedným veľkým autobusom, ktorý rozvážal ľudí, ale prišiel pre nás privátny taxík.

Na Kube je sezóna mimo hurikánového obdobia, t. j. od novembra/decembra do mája. My sme cestovali v máji, kedy síce končila sezóna, no malo to obrovské výhody. Bolo teplejšie ako po Vianociach, stabilnejšie počasie, kludnejšie more, ktoré bolo tyrkysovo krásne a čisté. Všade bolo už menej ľudí, dokonca po našom odchode

Stretnutie s chameleónom / Foto: archív autora

posledných pár dní sezóny prestali ponúkať na večere bufetové stoly (bol na dverách oznam, ale nás sa to ešte netýkalo.). No mali sme aj šťastie na kúpu rumu v hoteli. Tie najdrahšie fľaše rumov predávali oficiálne za 60 % ceny. Možno náhoda, ale keby som tam mal ísť tretíkrát, idem znova v máji.

Po príchode do Varadera sme mali možnosť vybrať si nejaké výlety a zažiť „kubánsky kapitalizmus“. No možno to vyzerá ako kliše, ale zistil som, že turista tam má väčšiu ľudskú hodnotu (naozaj ľudskú a nie ako zdroj peňazí), v porovnaní s inými krajinami. V princípe sme prejavili záujem ísť do Havany, na výlet loďou a okúpať sa s delfínmi a nechali sme si odporučiť aj letecký zájazd na Cayo Largo, čo naozaj odporúčam. (po španielsky „Cayo“ znamená niečo ako „odtlak“, reálne ide o tie maličké ostrovy, kým „Isla“ je hlavný ostrov.) Na Cayo Largo (jediný Cayo, kde je aj letisko), to reálne vyzerá tak, ako by ste si pozerali obrázky a vizualizácie. No najzaujímavejšia situácia sa spája s výberom nášho výletu do Havany.

Delegátka nám ponúkla asi štyri varianty toho výletu. V každom variante bolo niečo, čo som až tak vidieť nechcel a zároveň mi pri každom niečo chýbalo. Do Havany som ale určite chcel ísť. Vtedy sa stalo niečo, čo by sa mi asi na Slovensku nestalo. Delegátka sa ma opýtala, čo presne by som chcel vidieť. Vymenoval som jednotlivé miesta a dostal ponuku za úplne rovnakú cenu ako boli katalógové výlety. Mohli sme ísť autom, kde bol šofér, sprievodkyňa (hovoriaca česky, pretože študovala v Liberci) a my dvaja s manželkou. A teraz ruku na srdce, kde v Európe by Vám toto ponúklí? Alebo by to bolo za inú cenu ako privátny výlet, alebo by sa to proste „nedalo“. Toto bolo presne v štýle „náš zákazník, náš pán“, ale ja sa u nás v Európe skôr stretávam s odpoveďou „systém ma nepustí do ničoho iného, ako je v ponuke“, a to, ani keby som si chcel priplatiť. Žiaľ, niekedy

nám informačné systémy nepomáhajú, ale obmedzujú na úkor zdravého rozumu.

V škole nás učili, že „náš zákazník, náš pán“, pričom ja som do základnej školy nastúpil v roku 1990, teda po revolúcii. No v skutočnosti som toto zažil iba na Kube, kým na Slovensku som sa asi dvakrát od mladších dozvedel, že „náš zákazník, náš pán“ je komunistické heslo. Nuž, je to na zamyslenie, ak Vám toto povie niekto, kto sa narodil po roku 1989. Ale v každom prípade, aj keď sa Kuba mení a my sme tam boli prvýkrát počas prezidentovania Raúla Castra a druhýkrát už za súčasného prezidenta, odporúčam ju rozhodne navštíviť.

Samotná Havana bola úžasná, prešli sme postupne Múzeum

rumu, boli sme vo výrobní cigár, v klasicky známych baroch ako Floridita, kde si dal Hemingway Daiquiri (odtiaľ je aj tá politicky známa fotografia). A aj Bodeguida del Medio, kde si zas dal Mojito, ale najväčšiu hodnotu pre mňa malo to, že sme mali v zásade súkromný výlet. V Havane sme navštívili aj múzeum čokolády a múzeum kávy, čo boli maličké predajne, kde sa masovo nechodí, ale naša milá sprievodkyňa Mária nás tam zobrala. Okrem toho nám ukázala miestne potraviny a vysvetlila nám ako funguje život na Kube.

Dozvedel som sa tam aj veľmi zaujímavý názor na ich súčasné zriadenie. „Ekonomika nám nefunguje, ale kapitalizmus nechceme, ten sme tu mali ešte pred rokom 1959, a to, čo by

sme reálne potrebovali ešte nevymysleli“. V podstate je to inak povedané, že „demokracia je zlá, ale nič lepšie sa ešte nevymyslelo.“

Miestne potraviny sú viac menej výdajňa potravín, kde domáci dostávajú základné potraviny na prídel, resp. za smiešne ceny. Ale medzi základné potraviny v ich ponímaní patrí aj rum a cigary. Keďže väčšina odvetví je štátna, tak Kubánci sú/boli z 90 % zamestnancami štátu. Nezarobia síce veľa, ale dostanú jedlo a aj oblečenie, majú luxusnú zdravotnú starostlivosť (na Kube je najväčší počet lekárov na obyvateľa na svete). Priemerný zárobok v roku 2013 bol okolo 15 €/mesiac a o 7 rokov neskôr okolo 40 €/mesiac, ale majú všetko, čo oni považujú za potrebné. No ich výplata im sotva umožní vycestovať do Európy. To je veľký rozdiel medzi nimi a nami. Ak urobia nejaký „obchod“, tak zarobia viac ako oficiálne. Ale niektoré veci sú tam drahšie ako u nás.

Keď sme boli v Havane druhýkrát, tak sme si niektoré veci zopakovali, ale pozreli sme si aj hotel, kde sa stretávala mafia, nie však kubánska, ale tá americká z pred roka 1959. Druhýkrát sme aj v Havane prespali, a to v tzv. „Casa particulares“, čo je u nás niečo ako ubytovanie v súkromí. Zásadný rozdiel bol v tom, že Kuba sa trochu viac otvorila. Aj keď sme prišli s cestovkou s priamym letom z Zürichu, tak výlety sme si už objednali sami cez Slováka z Detvy, ktorý sa tam oženil. Jeden deň sme v Havane chodili s ním a na druhý deň nás sprevádzala Kubánka, ktorá vedela perfektne po Slovensky. Jej mama pracovala na ambasáde v Bratislave a ona študovala na hotelovej akadémii v Piešťanoch a ako hovorí, okrem slovenčiny sa tu naučila piť a fajčiť. No v zásade som aj na základe iných skúseností zistil, že veľmi veľa Kubáncov vie buď po slovensky alebo česky, keďže tu študovali v čase socializmu. Z pochopiteľných dôvodov sa to v danom regióne týka iba Kuby. Volala sa Carina a s ňou sme boli aj v Piñar del Rio. Je to ob-

KUBA²

2.DIEL:
AKO JE TO S NAOZAJ S TÝM SOCIALIZMOM?

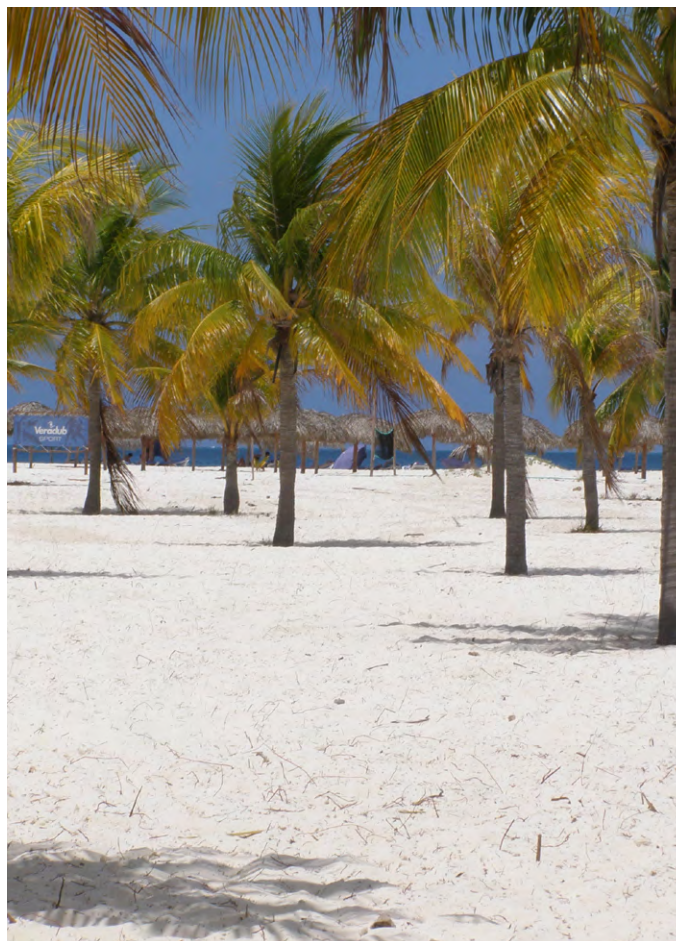

La Habana / Foto: archív autora

lasť na západe Kuby, kde sme sa stravovali už v tzv. Paladuroch, čo sú vlastne súkromné reštaurácie a navštívili sme aj tabakovú farmu, kde to v roku 2020 fungovalo tak, že 90 % úrody im odkúpil štát a 10 % mohli predať sami turistom, čiže ste mohli kúpiť akékoľvek cigary za zlomkové ceny.

Na tej farme pestovali aj kávu a ak bol s niečím problém, boli to iba obalové materiály, ktoré používali na balenie kávy. Nemali vrecká, ale kávu dávali do čistých PET fliaš.

Nemá zmysel hovoriť o každom výlete, iba o tých najzaujímavejších, a preto na záver k výletom ešte treba uviesť, že aj Kuba sa mení aj keď vždy bude iná ako Európa. V jednom súkromnom ubytovaní som videl také vybavenie, čo sa týka TV a celkovo zariadenia, že som nechcel ani veriť, že som na Kube. Pri druhej návšteve sme sa aj presúvali súkromnými taxíkmi. Ide o jedno z povolaní, ktoré bolo uvoľnené do súkromnej sféry. Pri ceste zo severu na juh sme sa zastavili pri

maličkom vodopáde El Nicho a okúpali sa aj na juhu v Karibiku a zároveň videli mnohé sady pomarančovníkov, ktoré už neprodukujú toľko, koľko v minulosti, pretože ich nie je čím obrábať. Teda problémom nie je komunizmus ani socializmus, ale embargá svetových veľmocí, ktoré sa nevyrovnali s tým, že Kubánci chceli byť samostatní.

Popri tom sme zistili, akú obrovskú hodnotu majú „závoné autá“ pre domáciach. Na naše pomery až prehnaná starostlivosť a za zmienku stojí aj to, že cena malého 20 ročného auta sa tam pohybovala aj vďaka clám a poplatkom okolo 30 000 EUR.

Samostatná kapitola sú veterány, ktoré sú pozostatkom starých čias a rôznych embarg, no napriek tomu, aj keď vnútro áut už mnohokrát nie je pôvodné, domáci vedeli tento problém využiť vo svoj prospech.

V čase našej prvej návštevy boli na Kube 2 meny. Peso cubano CUP, ktoré nemohli

používať turisti, ale iba domáci a oni mali za túto menu aj špeciálne ceny. Potom to bolo peso convertible CUC, a to bolo pre turistov. Tam boli ceny iné, ale relatívne akceptovateľné ako som spomenul vyššie. V čase našej druhej návštevy sa už chýlila platnosť domácej meny ku koncu a momentálne už používajú iba CUC. Veci, ktoré si mohli kúpiť iba domáci, už kúpia aj turisti, keď majú „správneho“ sprievodcu. Kontrola už nie je taká razantná.

Pri prvej návšteve sme cigary mohli nakupovať iba v špecializovaných predajniach, pri druhej návšteve aj priamo na farme a bolo zjavné, ako sa Kuba mení. Prvýkrát sme nakupovali rum v hoteli, a teda aj s hotelovou zľavou, no limit sme určite prekročili. Jednotlivé fľaše, ktorých bolo asi sedem, sme rozložili do dvoch kufrov, pričom jeden sa nám zdržal v Toronte. Manželka mala v kufri injekčné striekačky (lieky na riedenie krvi) a keďže týždeň pred našim odletom, mal iný cestujúci v Toronte v batožine 22 kg kokaínu, tak boli „pozornejší“ a kufor nám pustili až na druhý deň. Teda neprišiel v lietadle s nami, ale až na druhý deň nám ho priviezol kuriér zadarmo. V kufri nič nechýbalo, iba pribudol pozdrav od colníkov v angličtine a vo francúzštine, že nám kufor skontrolovali. Druhýkrát sa to už nestalo a rum sa dal kúpiť aj ten, čo bol určený pre domácom. Bol to regionálny rum, ktorý sa nedal kúpiť na celej Kube, no v každom regióne mali v ponuke iný. Stal 3 €/fľaša, kvalita nebola horšia ako ten drahší, ale problém bol pri prevážaní s nekvalitnými uzávermi na fľašiach.

Každá cesta vyšla cca 2 000 - 2 200 € na osobu. Pri druhej ceste sme si už nemohli dovoliť zobrať domov drahší rum, lebo ceny boli síce aj po 7 rokoch rovnaké, no mena CUC bola naviazaná na USD a ten zatiaľ klesol z 1,4 USD/€ na 1,05 USD/€, takže aj keď v lokálnej mene stáli rovnako, naše Eurá sme minuli skôr.

-PŠ- ■

Lokálny rum je dostupný na každom kroku / Foto: archív autora

BARCELONA

ČO SI NENECHAŤ UJŠŤ PRI NÁVŠTEVE

EUROVÍKEND
TÝŽDŇA

Barcelona je hlavným mestom Katalánska, jedného z mnohých regiónov Španielskeho kráľovstva. Toto nezvyčajné a pestré mesto, v ktorom sa spája starobylá a moderná atmosféra, je ideálnym miestom na netradičnú dovolenku, krátky výlet alebo eurovíkend. Barcelona ponúka od všetkého trochu a nudiť sa tu nebudete.

Barcelona sa nachádza na pobreží Stredozemného mora na severovýchode Španielska. Keď je slnečné počasie, krása mora a pláží na pobreží Costa Brava láka. Barcelona je po Madride druhým najväčším španielskym mestom, v ktorom žije približne jeden a pol milióna obyvateľov a v celej aglomerácii takmer 3 milióny obyvateľov. Metropola oplýva množstvom krás, takže je jedno, či dávate prednosť prehliadke pamiatok, nakupovaniu, leňošeni na pláži alebo rušnému nočnému životu. V Barcelone nezažijete len klasickú dovolenku pri mori, počas pobytu spoznáte množstvo historických i moderných budov, múzeí, slávnych osobností a vychutnáte si špeciality alebo nápoje v jednej z mnohých vyhlásených mestských reštaurácií. Z hľadiska historických pamia-

tok je Barcelona známa najmä mnohými originálnymi stavbami geniálneho architekta Antoniho Gaudího (1852-1926). V jeho stavbách sa mieša secesia, modernizmus a predovšetkým prírodné motívy. Vytvoril nezameniteľný a jedinečný štýl mestskej architektúry a viaceré jeho stavby sú zapísané na zozname svetového dedičstva UNESCO. Jedným z Gaudího najznámejších diel je neprehliadnuteľná katedrála Sagrada Familia (Svätá rodina), ktorá sa stala symbolom celej metropoly. Je to Gaudího najveľkolepejšie dielo, ktoré však dodnes nie je dokončené, pretože je financované len z darov a príspevkov. Zatiaľ je odhadovaný termín dokončenia stanovený na rok 2026, ako pocta 100. výročiu úmrtia Antoniho Gaudího.

Chrám zdobí osem veží s impozantnou výškou 115 metrov, z ktorých je nádherný výhľad na mesto a okolie. Gaudí je považovaný za jedného z najväčších umelcov svojej doby a jeho stavby očaria a prenesú každé-

ho návštevníka do ríše fantázie. Jeho diela nájdete v Barcelone takmer na každom kroku, pričom medzi najzaujímavejšie patria Casa Mila, Casa Batlló a park Palau Güell s Gaudího múzeom. Casa Mila je nezvyčajná

Park Palau Güell / Foto: red

obytná budova so zvlínenou vápencovou fasádou a kovanou výzdobou. Gaudí sa pri jej stavbe údajne inšpiroval oceánom. V dvoch bytoch domu sa dnes nachádza múzeum venované Gaudího dielu a životu. Pôvod-

ný dom Casa Batlló postavil Gaudí v roku 1904 pre bohatého majiteľa továrne. Tento dom vyzerá, akoby bol postavený z kostí. Mnohí ho označujú za dom draka, ktorý má byť symbolom legendy o svätom Jurajo-

vi. Je to jedna z najzvláštnejších stavieb v celej Európe. Prvé poschodie, ktoré obýval majiteľ domu, je prístupné turistom. Nádherný park Palau Güell pochádza z roku 1889 a je jedným z prvých Gaudího diel. Bol navrhnutý pre grófa Güella, ktorý bol veľkým milovníkom Gaudího architektúry a sponzoroval mnohé jeho stavby. Pôvodným zámerom bolo vybudovať tu záhradné mesto, ale projekt sa nepodarilo zrealizovať, a tak Palau Güell s rozlohou 17,8 hektára kúpilo mesto v roku 1926 a otvorilo ho ako mestský park. Oblasť má mnoho jedinečných architektonických prvkov a Gaudího osobitý štýl je viditeľný aj v tých najmenších detailoch. Žiadny návštevník Barcelony by si nemal nechať ujsť prehliadku gotickej štvrte, ktorú tvorí súbor budov ohradených rímskymi hradbami. Štvrť bola postavená v 12. až 14. storočí a jej dominantou je gotická Katedrála svätej Eulálie (Catedral de la Santa Cruz y Santa Eulalia). Katedrála, ktorú začali stavať v roku 1298 a dokončili v roku 1913,

je sídlom španielskeho arcibiskupa. Tento trojloďový kostol je zasvätený svätej Eulálii, ktorá je patrónkou Barcelony. Bola pochovaná v alabastrovom sarkofágu v krypte kaplnky pod hlavným oltárom. Krásne sú aj Capella del Santíssim Sagrament a Capella de Sant Benet, v ktorej sa nachádza oltárny obraz od Bernata Martorella. Gotickú štvrť tvorí množstvo krásnych starých domov, kamenných mestských palácov, starobylých kostolov a kaplniek, ktoré križujú úzke kľukaté uličky s obchodíkmi, kaviarňami a remeselníckymi dielňami. Srdcom štvrte je námestie Plaza Real, ktoré sa považuje za najživšie námestie v Barcelone. V jeho strede stojí fontána obklopená palmami a reflektormi, ktoré sú mimochodom opäť dielom Gaudího. Medzi ďalšie gotické pamiatky patrí Casa de la Ciudad de Barcelona na námestí Plaza San Jaime. Prvou gotickou stavbou v Stredomorí bol jednolodový kostol Santa Maria del Mar zo 14. storočia. Hoci je kostol veľmi jedno-

Pohľad na interiér kostola Santa Maria del Mar / Foto: red.

duchý, vyniká svojou osobitou krásou. Okrem toho ho lemujú kaplnky so vzácnymi vitrážami z 15. až 18. storočia. Kostol je charakteristický svojou 54 metrov vysokou osemhrannou zvonnicou, v ktorej sa nachádza 6 zvonov tvoriacich zvonkohru. Najstarší zvon pochádza z roku 1669, najväčší a najťažší zvon má priemer takmer 1,5 m a váži 1806 kg. Jednou z najvýznamnejších sakrálnych stavieb v Barcelone je kostol El Pi (Iglesia de Santa Maria del Pi), ktorý tiež pochádza zo 14. storočia, čím sa radí medzi najstaršie kostoly v meste.

Rušná ulica Las Ramblas sa považuje za centrum Barcelony a je nepochybne najživším miestom v meste. Ulica sa tiahne od námestia Plaza de Catalunya až k prístavu, kde sa nachádza nábrežie s mólom a 68 metrov vysokým podstavcom so sochou Krištofa Kolumba. Na Las Ramblas nájdete kaviarne, reštaurácie, novinové stánky a rôzne obchody, ako aj secesný trh La Boqueria a slávnú barcelonskú operu Gran Teatre del Liceu. Ulica má fantastickú atmosféru a každý deň ňou prechádzajú davy a zástupy ľudí. V Barcelone sa oplatí vidieť aj stredoveké lode-

nice Les Drassanes, ktoré sa nachádzajú v blízkosti prístavu. Hoci boli postavené v 14. storočí, dnes sú najväčšie a najlepšie zachované svojho druhu. Nachádza sa v nich Národné múzeum. Veľmi atraktívna je aj ulica Montcada, ktorá existuje už od 12. storočia a kde žili najbohatšie barcelonské šľachtické rodiny. Dodnes ju lemuje množstvo nádherných palácov. V Barcelone sa nachádza aj podzemné akvárium, jedno z najväčších v Európe. Nachádza sa v ňom 22 obrovských akvárií a 80 metrov dlhý podzemský tunel prechádzajúci obrovskou nádržou so šiestimi miliónmi litrov vody. V tomto morskom akváriu si môžete pozrieť viac ako 11 000 morských živočíchov. Milovníci umenia by potom mali navštíviť slávne Picassovo múzeum, kde je vystavených mnoho umelcových diel.

Jedinečný výhľad na metropolu sa vám naskytne z vrcholu Montjuic, ktorému dominuje Olympijský štadión, na ktorom sa v roku 1992 konali letné olympijské hry. Na Montjuic sa dostanete lanovkou, ktorej dolná stanica sa nachádza v blízkosti prístavu.

-ji- ■

Lanovka na Montjuic / Foto: red